

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (HISTORY)
EXAMINATION: MAY – 2025
FIRST SEMESTER

Subject: Administrative History of the Marathas (HISMJC-103)

Date: 22/05/2025

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions. 2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer any FOUR of the following questions in 500 words. (60)

- 1) Explain the Various sources of Maratha History.
- 2) Discuss the importance of Forts in Shaping up of the Maratha History.
- 3) Elaborate the nature of social life in the Maratha period with special reference to the Balutedari system.
- 4) Explain the Ashta Pradhan Mandal.
- 5) Examine the system of Land and Revenue administration under the Marathas.
- 6) Examine the position of women in the Maratha society.

Q. 2) Answer any FOUR of the following questions in 300 words. (40)

- 1) Explain the Contribution of Saint poets to Maratha History.
- 2) Evaluate the regime of Chhatrapati Shivaji as a popular ruler of the masses.
- 3) Examine the Judicial system of the Marathas.
- 4) Explain the significance of Gaogada (Co-existence of various Communities in Village in Maratha period.
- 5) Explain importance of Gamini Kaawa (Guerrilla Warfare of Marathas)
- 6) Review the Currency and banking system under the Marathas.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
३) उत्तर तंतोतंत आणि मुद्देसुद असावे.

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दात लिहा. (६०)

- १) मराठ्यांच्या इतिहासाची विविध साधने स्पष्ट करा.
- २) मराठ्यांच्या इतिहासाला साकार करण्यात किल्लांचे महत्त्व कोणते-चर्चा करा.
- ३) बलुतेदारीच्या विशेष संदर्भासह मराठाकालीन सामाजिक जीवन स्पष्ट करा.
- ४) अष्टप्रधान मंडळ बदल माहिती लिहा.
- ५) मराठेकालीन जमीन आणि महसूल प्रशासन व्यवस्थेचे परीक्षण करा.
- ६) मराठेकालीन समाजातील स्त्रियांचे स्थान विशद करा.

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (४०)

- १) मराठ्यांच्या इतिहासातील संतकवींचे योगदान विशद करा.
- २) जनसामान्यांचा लोकप्रिय नेता म्हणून छत्रपती शिवाजीच्या योगदानाचे मूल्यमापन करा.
- ३) मराठ्यांच्या न्यायव्यवस्थेचे परीक्षण करा.
- ४) मराठातील गावगाडाचे महत्त्व विशद करा.
- ५) मराठेकालीन गनिमी कावाचा महत्त्व स्पष्ट करा.
- ६) मराठेकालीन चलन व पतव्यवस्थेचा आढावा घ्या.